

Novosti Uredbe za gradbene proizvode (CPR-2024) - rešitve in poenostavitve za proizvajalce gradbenih proizvodov in izvajalce gradbenih del

Emilija Bratož, evropski ekspert za zakonodajo in standarde, GOMONT svetovanje

Uredba (EU) 2024/3110 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o določitvi harmoniziranih pravil za trženje gradbenih proizvodov (CPR-2024) je ključni zakonodajni akt v Evropski uniji (EU), ki bo nadomestil Uredbo (EU) št. 305/2011 in po novem določal pogoje za trženje gradbenih proizvodov z vzpostavitvijo enotnih pravil za navajanje njihovih lastnosti.

V Uredbi CPR-2024 (Priloga I) so ponovno predstavljene bistvene lastnosti gradbenih proizvodov glede na končne lastnosti stavb. Za nemoten prehod bodo nove zahteve uvajane postopoma, kar bo podjetjem dalo čas za prilagoditev. CPR-2024 je bila objavljena 7. januarja 2025, kar pomeni, da sicer postane pravno zavezujoča v vseh državah članicah EU in se bo postopno začela uvajati od 8. januarja 2026. Od tega datuma lahko Evropska komisija začne sprejemati harmonizirane tehnične specifikacije hTS po CPR-2024, ki bodo postopoma nadomestile obstoječe harmonizirane standarde. Dokler nova hTS ne začne veljati za dano družino proizvodov, še naprej veljajo trenutna pravila po CPR-2011 (Uredba EU, št. 305/2011). V vmesnem obdobju priporočamo uporabo korelacijske tabele primerjave med obema uredbama.

Uredba CPR 2024 jasneje določa področje uporabe, prvič ureja tudi rabljene in obnovljene gradbene proizvode ter uvaja več načinov za pripravo tehničnih specifikacij. Za proizvajalce to pomeni bolj predvidljive postopke ugotavljanja skladnosti in možnost uporabe digitalnih orodij pri označevan-

ju ter izkazovanju lastnosti. Pomembna novost je vključitev okoljskih in funkcionalnih vidikov, ki bodo postopoma postali del obveznih informacij o proizvodu. S tem namenom je uveden nov nivo sistema ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti (AVS 3+), vsi pa so podrobneje predstavljeni v Prilogi IX Uredbe CPR-2024.

Proizvajalci in tisti, ki proizvode vgrajujejo, imajo po uredbi po novem tudi pravice, vezane predvsem na dostop do podatkov o proizvodu od dobaviteljev in priglašeni organov, hkrati pa ohranjajo ključne obveznosti: zagotavljanje skladnosti proizvoda, pripravo izjave o skladnosti in lastnostih, označevanje CE ter vzpostavitev sistema notranje kontrole proizvodnje v skladu s sistemom ocenjevanja in preverjanja skladnosti.

Nova uredba predvideva t. i. **digitalni potni list proizvodov**, ki bo povezan z enim ali več nosilci podatkov in elektronsko dostopen, z obširnejšo predstavitvijo lastnosti proizvoda in naslednjimi podatki:

(i) **izjavo o lastnostih in skladnosti (DoPC)**, vključno z informacijami iz člena 15(6), ki se lahko dodajo prek povezave do drugih podatkovnih zbirk Unije, kadar so na voljo, in dokumentacijo, predloženo skupaj v skladu s Prilogo V;

(ii) **splošne informacije o proizvodu, navodila za uporabo in varnostne informacije** iz člena 22(6);

(iii) **tehnično dokumentacijo** iz člena 22(3), vključno s posebnimi oddelki, ki se zahtevajo na podlagi členov 59 do 61;

(iv) **oznako** v skladu s členom 22(9);

(v) enotne identifikacijske oznake, izdane v skladu s členom 79(1);

poenostavljene postopke, sorodne z že do sedaj uveljavljenimi. Omogoča uporabo prilagojenih postopkov ocenjevanja skladnosti, manj zahtevno pripravo dokumentacijo ter možnost, da se v določenih primerih oprejo na rezultate preskušanj drugih proizvajalcev ali skupnih tehničnih rešitev (59. do 61. člen). Cilj je razbremeniti najmanjše proizvajalce, ki pogosto hkrati izdelujejo in vgra-

(vi) dokumentacijo, ki se zahteva na podlagi drugega prava Unije, ki se uporablja za proizvod;

(vii) **nosilce podatkov** ključnih delov proizvodov, za katere je na voljo digitalni potni list proizvoda.

Za gradbene proizvode bo digitalni potni list obvezen **po sprejetju delegiranih aktov CPR 2024**, kar pomeni **po letu 2027**, odvisno od posamezne kategorije gradbenih proizvodov. Zgodnja priprava (digitalizacija dokumentacije, sledljivost materialov, okoljski podatki) bo v malih podjetjih kasneje močno olajšala prehod.

Za mikro podjetja uredba uvaja **pomembne**

jujejo proizvode, ter jim omogočiti lažji dostop do trga brez zmanjšanja varnosti ali kakovosti.

Na predavanju, ki bo potekalo v okviru programa kongresa bodo predstavljene bistvene novosti, v pripravi pa je tudi nov Vodnik (Guide) z informacijami o uporabi CPR in njenimi ključnimi zahtevami, vključno s kontrolnim seznamom postopkov za uporabo v malih podjetjih ter časovnico uvedbe z navodili, praktičnimi kontrolnimi seznammi in primeri, katere obveznosti se nanašajo na posamezne udeležence v verigi proizvodnje in trženja, kako je potrebno pripraviti potrebno dokumentacijo, označiti proizvode in se učinkovito pripraviti na usklajevanje z novo uredbo.